

LR Seimo Biudžeto ir finansų komitetui
LR Seimo Audito komitetui
LR Seimo Švietimo ir mokslo komitetui
LR Seimo Žmogaus teisių komitetui
LR Seimo frakcijų pirmininkams
Kopija:
LR Prezidento kanceliarijai
LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2024 m. kovo 18 d.

DĖL LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 7 STRAIPSNIO 1-1 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

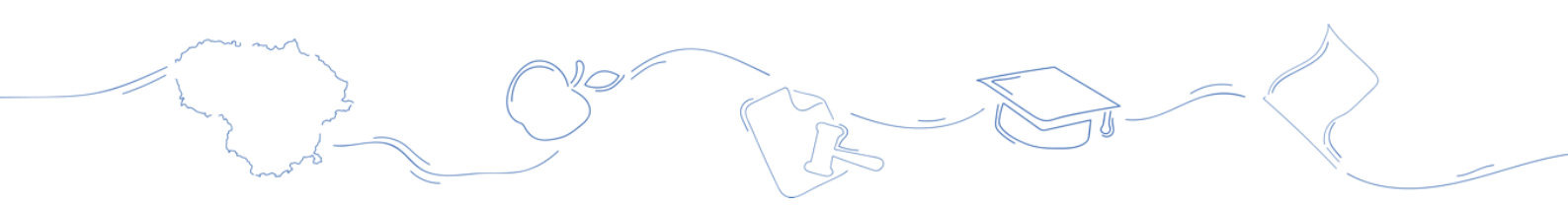
Nacionalinis švietimo NVO tinklas nepritaria Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio 1^a dalies pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo siekiama grąžinti galimybę skirti GPM paramą valstybinėms ir savivaldybių švietimo įstaigoms.

Pastarųjų krizių metu nevyriausybinių organizacijų (NVO) Lietuvoje parodė lyderystę skirdamos visus savo pajėgumus ir teikdamos pagalbą valstybei, padėdamos įveikti sunkumus: ėmėsi iniciatyvos ir aktyvių veiksmų pandemijos, nereguliarių migrantų srauto, Ukrainos užpuolimo laikotarpiu. NVO gebėjimas greitai ir lanksčiai reaguoti dar kartą patvirtino nevyriausybinių sektoriaus vaidmenį bei reikšmingą pagalbą valstybės institucijoms sudėtingose situacijose. Šiuo sudėtingu laikotarpiu būtina stiprinti NVO finansavimo tvarumą, skatinti pilietinių organizacijų veiklos plėtrą. NVO kuria ir stiprina pilietinę visuomenę, dažnai neskaiciuodamos sąnaudų, o iškilus poreikiui, dirbdamos savanoriškai.

Nevyriausybinių organizacijų surinktos 1,2 proc. GPM lėšos padeda užtikrinti veiklos bei teikiamų paslaugų tvarumą ir kokybę, kadangi surinktos GPM lėšos sudaro svarbią jų biudžeto dalį, o biudžetinėms įstaigoms ši parama tesudaro iki 1 procento jų metinio biudžeto.

Seimo narių siūlymas grąžinti biudžetines mokyklas tarp 1,2 proc. GPM gavėjų iš esmės nesprendžia nepakankamo ir nelankstaus valstybės finansavimo klausimo. Be to, toks papildomų lėšų rinkimas yra netvarus ir diskriminuojantis tas ugdymo įstaigas, kurias lanko mažesnes pajamas gaunančių šeimų vaikai, t. y. tokios mokyklos surenka gerokai mažiau lėšų ir tokiu būdu didina socialinę atskirtį tarp vaikų.

Pastebėtina, jog iš principo neteisinga traktuoti, kad surinktos 1,2 proc. GPM lėšos turi ir gali kompensuoti valstybės finansavimo trūkumą. 2009 metais Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės dėl Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos

išvadose Nr. FA-P-700-1-79 keliamas klausimas dėl šios praktikos ydingumo ir pačios paramos tikslų iškraipymo.

Norint sistemingai padėti valstybės ir savivaldybių mokykloms spręsti kitų, nenumatytų išlaidų problemas, reikėtų skirti papildomą (iki 1 proc.) finansavimą iš valstybės ar savivaldybių biudžetų.

Atkreiptinas dėmesys, jog dabar galiojančio įstatymo nuostatos neužkerta kelio biudžetinėms įstaigoms gauti paramą.

Remiantis šiuo metu galiojančiu Labdaros ir paramos įstatymu, paramos gavėjais be biudžetinių įstaigų išlieka labdaros ir paramos fondai, asociacijos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai, tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai) bei kiti juridiniai asmenys (išskyrus politines partijas), kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai, kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams.

Tokia praktika taikoma ir kitose Europos Sąjungos šalyse – sumokėtų mokesčių dalis skiriama tik nuo valstybės ir savivaldybių nepriklausomoms organizacijoms (NVO, religinėms bendrijoms ir pan.).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus bei didėjantį poreikį stiprinti pilietinės visuomenės sektorių, **raginame balsuoti PRIEŠ Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 7 straipsnio 1¹ dalies pakeitimo įstatymo projektą.**

Direktorė

Judita Akromienė